

Diger utgivning. Förlaget Labyrinth Books är aktuellt med hela elva titlar. När förlaget startade 2002 började man småskaligt med två böcker. Det finns ett kolossalt tryck på att ge ut lokala böcker, säger Allan Blom.

”Det svällde ut lite mer”

» NYKARLEBY

Om inte vi ger ut lokalhistoria, vem ska då göra det?

Orden är Holger Westers och han anser det finns många hål att lappa.

– Man blir förargad när man inte vet vad som hänt i en bygd och det är otroligt viktigt att skriva lokalhistoria. Små bitar blir en viktig del av helheten, säger han.

Wester har varit mentor för Labyrinth Books, det vill säga Allan Blom och Birger Thölix, sedan 2002. Förlaget kan med fog sägas bidra till att en väsentlig del lokalhistoria blir nerskriven.

– Det svällde ut i år, lite mer än vi tänkt, konstaterar Allan Blom.

Birger Thölix läser manus och det finns enligt Blom en uppsjö av dem. För höstens utgivning har man jobbat febrilt. I augusti utkom den första upplagan av historiken om Karleby sockenkyrka, ”En helgedom under fem sekler” av Magnus Enlund, och den har sålt slut. En andra upplaga om 500 exemplar är på väg.

– Man vet aldrig vilken bok som kommer att sälja mest, säger Birger Thölix.

Magnus Enlund utexaminera-

än vi tänkt, konstaterar Allan Blom.

Birger Thölix läser manus och det finns enligt Blom en uppsjö av dem. För höstens utgivning har man jobbat febrilt. I augusti utkom den första upplagan av historiken om Karleby sockenkyrka, "En helgedom under fem sekler" av Magnus Enlund, och den har sålt slut. En andra upplaga om 500 exemplar är på väg.

- Man vet aldrig vilken bok som kommer att sälja mest, säger Birger Thölix.

Magnus Enlund utexaminerades från Helsingfors universitet 2007 med historia som huvudämne. Han sommarjobbade som guide i Karleby sockenkyrka och blev medveten om att det saknades en historik.

- Den är ett självständigt projekt, eftersom församlingen inte har råd att ge ut en historik men genast var med på noterna, säger han.

Pärmbilden och några illustrationer har målats av Leonid Lopatin. Bland andra Eugen Söderström har bistått med sakkunskap och idéer.

Monika Janfelt har skrivit "Anni - en sömmerska och hennes samhälle" om Anni Janfelt. Monika Janfelt är född i Munsala, fil.dr i historia från Åbo Akademi och verkar i dag vid Syddansk Universitet i Odense. Anni Janfelt var hennes farfars syster. På egen hand utbildade hon sig till sömmerska. Tanken på att skriva om henne har grott länge hos Monika Janfelt. Idén fick hon för tjugo år sedan, och med jämna mellanrum har hon plockat fram projektet.

- Det fanns egentligen inget jag kunde ta fasta på, så jag och boken har diskuterat med varandra länge.

Genom ett stort detektivarbete med samtal och forskning i hembygdsarkiv kunde hon till slut sammanställa boken som tar fasta på både bildningsideal, kvinnligt företagande och yrkeskunnande.

- Boken om Anni är min tred-

Monika Janfelt har länge tänkt på att skriva om sin farfars syster Anni Janfelt i Munsala. Efter att ha tänkt på boken i tjugo år har hon den nu framför sig, rikt illustrerad med svartvita fotografier.

FOTO: MARKKU JOKELA

je, och kronan på verket. Den är både kulturhistoria och en biografi om ett rikt kvinnoliv, säger Monika Janfelt.

Lars Smeds är författaren bakom "Kyrkobyggarna Rifj" och ger i den ny information om Thomas Rifj och sönerna Jacob och Carl, som tillhörde Österbottens mest kända kyrkobyggmästarsläkte.

- Jag gjorde först en hederlig släktutredning, men ingen köper en bok med tabeller så jag tänkte jag måste bygga på med mer kött på benen, säger han.

Det gör han genom att berätta om släktens liv utöver kyrkobyggandet och vilka fotspår de lämnat efter sig. Också svärsönerna Johan Kantlin, Simon Kronman och Gustav Sigfridsson är med. Liksom Eric Cainberg, som bodde hos bröderna en tid och blev Finlands första bildhuggare.

För bildverket "Upptäck Nykarleby i bild" står forna ÖT-journalisten och fotografen Leif Sjöholm. Sedan han blev intresserad av fotografi för 40 år sedan har kameran inte vilat mycket.

Nu har hans fantasier om en bok blivit verklighet.

- Först tänkte jag avbilda ovanliga motiv i Nykarleby, sådant som inte alla ser. Men de blev allt "vanligare".

Därmed inte sagt att de är tråkiga, tvärtom.

- Vi har inga fjäll, men ändå storslagna motiv. En skogsglänta mellan Dalas och Sorvist, där solen silar mellan trädtopparna och färgar gräset i guld, kan vara lika storslagen som Norges fjäll. Det beror på vilka ögon man ser med.

Mari-Louise Strandberg har skrivit "Som på räls". När hennes livskamrat Patric Nissfolk drabbades av en livshotande hjärnblödning för snart fem år sedan gav läkarna honom föga hopp. Strandberg, som studerat bland annat zonterapi, behandlade honom och han tillfrisknade snabbt.

- Jag har skrivit boken för att det är viktigt folk får veta att det finns möjligheter att tillfriskna snabbt, man behöver inte ligga på sjukhus ett halvår, säger hon.

För den tjockaste boken står

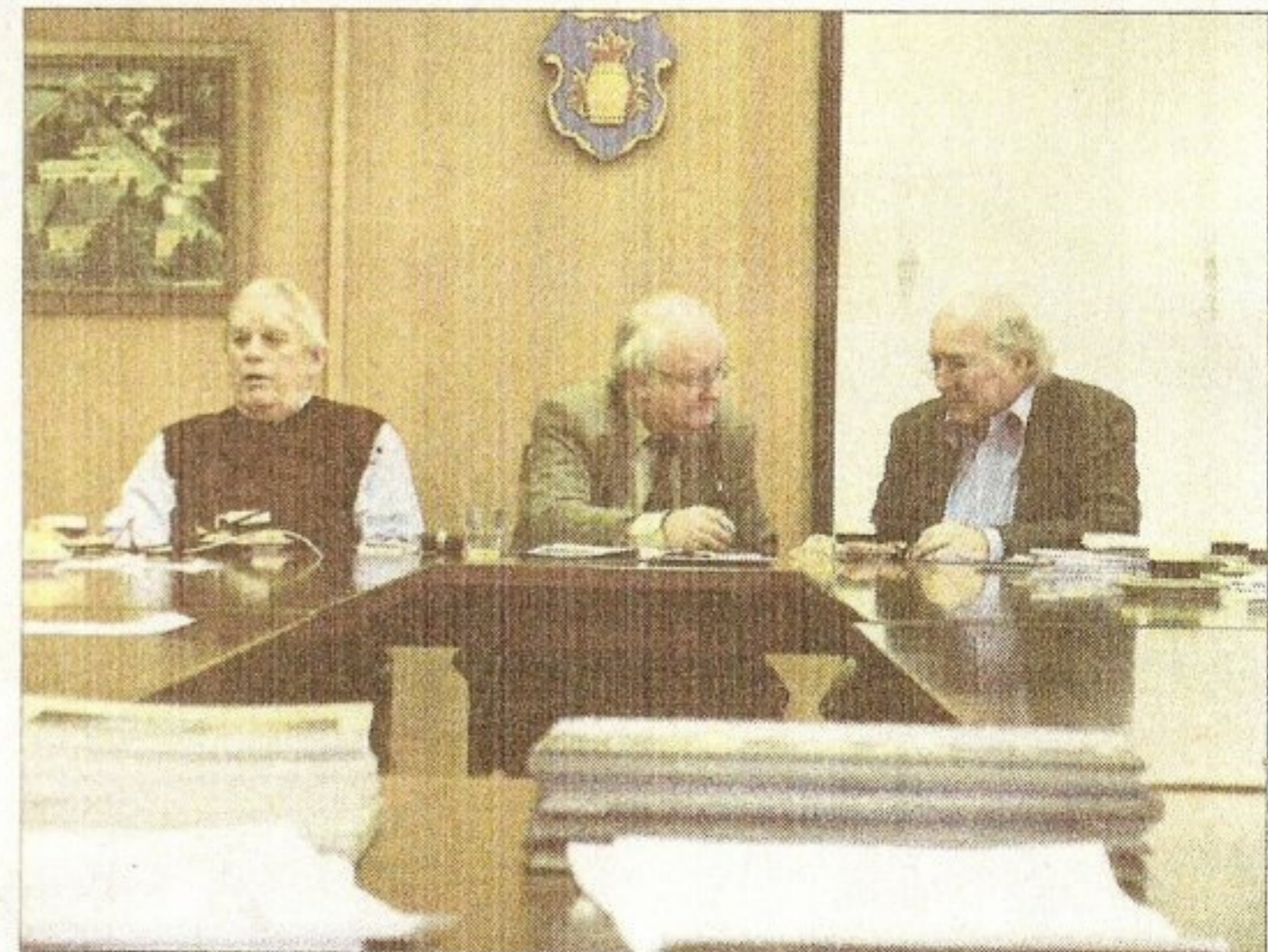
Börje Backholm. "...och till jord återvända" är en berättelse om Backholms far och hela bonde-släkten, baserad på släktforskning, faderns dagböcker och vaxdukshäften. Aagot Jung, känd för sina trädgårdsradioprogram, ger ut boken "I trädgårdens rum - människor i växternas värld" och Tytti Enroth-Nortes livsåskådningsboken "Klart vatten". I november utges "Livet i Vöra skildrat med pensel" av Marita Bagge. Layouten av böckerna har gjorts av Ove Lillas.

Själv ger Allan Blom ut debattboken "Blommens bästa bitar", som baserar sig på hans anteckningar.

- Särskilt på banken var det viktigt att föra dagbok för att komma ihåg vad man lovat. Jag har också fört dagbok inom det politiska livet. Det är bra att kunna gå tillbaka i tiden och anteckningsböckerna är viktiga för mig, säger han.

Han antar boken kommer att väcka en viss debatt.

- Att det var svårt i början av året är ingen hemlighet, det var

Birger Thölix, Allan Blom och Holger Wester har fortfarande tjugo manus.

FOTO: SOFIE KNUTAR

hårda tider. Att SFP bör samarbeta med andra partier är ett av mina små budskap.

Hans första bok, "Hej, det är Blommen" sålde i 1 500 exemplar. Det är mer än någon annan bok Labyrinth Books gett ut, och en hel del i finlandssvenska sammanhang. Tyvärr har

de kunnat konstatera att det är svårt att komma in på den rikssvenska marknaden.

- Vi har uppvakttat både förlag och bibliotekstjänster, men de är helt enkelt inte intresserade av vår litteratur.

SOFIE KNUTAR
sofie.knutar@ot.fi